

Roma-gemeenten geen behoefte aan etnische registratie

Niet alle gemeenten met Roma in hun gelederen kampen met integratieproblemen van deze groep. Voor de meeste Roma-gemeenten is etnische registratie van Roma geen wens en zijn spijbelende Roma-kinderen geen groot probleem meer. Dat blijkt uit een onderzoek van Binnenlands Bestuur.

Door het nieuwe Franse beleid waarbij Roma worden teruggestuurd naar Roemenië en Bulgarije ontstond er in Nederland een ware mediahype. Nieuwsmedia richtten zich op de problemen van Roma zoals buurtoverlast, criminaliteit en werkloosheid. Probleemgezinnen van Roma-komaf werden van stal gehaald en Roma-leiders kwamen op televisie. Vooral de gemeenten met een relatief grote Roma-populatie kwamen in beeld. Zij zijn verenigd in het VNG-platform Roma-gemeenten waarin ze hun

informatie en expertise over Roma uitwisselen. Eén van de grootste problemen is het schoolverzuim. Bij Roma komt dit bovengemiddeld vaker voor dan bij niet-Roma. Vorig jaar nog gaf toenmalig minister Eberhard van der Laan (Integratie, PvdA) 600.000 euro aan de gemeenten om de schoolgang van de Roma te verbeteren. Toch blijkt dat het niet overal zo slecht gesteld is. In tegenstelling tot plaatsen als Ede (waar 94 procent van de Roma-jeugd zit thuis) en Nieuwegein (72 procent thuis) gaan alle Roma in bijvoorbeeld Utrecht naar school. Ook Capelle aan den IJssel en Enschede doen het goed (zie grafiek Schoolverzuim).

INDIANENVERHALEN De gemeente Veldhoven werkt sinds 2004 aan het tegengaan van schoolverzuim. Momenteel zit daar slechts 1 procent van de Roma-jeugd thuis. 'Destijds zijn we begonnen met speciale Roma-klasjes om-

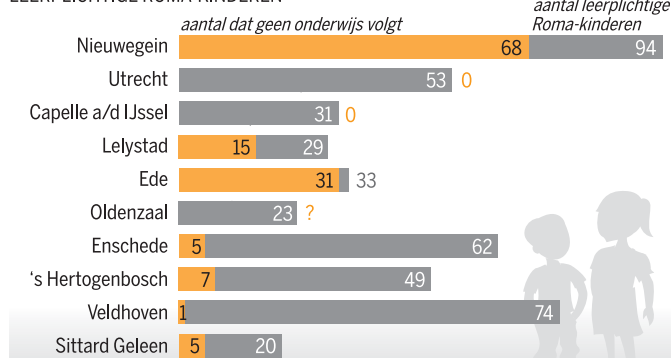
dat er bij de Roma indianenverhalen rondgingen over school. Ze hadden koudwatervrees voor de Nederlandse jeugdcultuur en het Nederlandse onderwijs, dus moesten we de drempel voor hen verlagen', zegt burgemeester Jack Mikkers (VVD) van Veldhoven. Sinds 3 jaar zijn de klasjes niet meer nodig: de angst van de ouders is verdwenen en het is normaal geworden om naar school te gaan. Daarnaast krijgen Veldhovense Roma-pubers extra begeleiding, evenals de ouders zelf. 'Omdat de ouders nooit naar school zijn gegaan, zijn ze het niet gewend dat hun kinderen thuis boeken lezen of huiswerk maken. Daarom betrekken we ze bij de begeleiding zodat ze hun kinderen zelf kunnen ondersteunen.' Volgens Mikkers is schoolverzuim onder Roma te tackelen door het stellen van rechten en plichten. 'We reiken ze de hand, maar we geven ook aan dat ze plichten hebben ten opzichte van de samenleving. Dat geldt niet alleen

voor in het onderwijs. Toestanden zoals grote, luidruchtige bruiloftsfeesten willen we in onze gemeente ook niet.'

VERTROUWEN Uit berichtgeving van de media bleek ook dat de gemeenten Ede en Enschede hun Roma een vorm van etnische registratie hebben om hen beter in kaart te brengen. Vervolgens riep burgemeester Cor de Vos (PvdA) van Nieuwegein in *Elsevier* op tot etnische registratie van alle Roma, iets wat voortvloeiend uit de Grondwet verboden is. Het idee van De Vos moeten we in de juiste context bekijken, meent Mikkers. 'De rijksoverheid wil graag aantallen van ons hebben. Toch moeten ze ons vertrouwen. Het is niet relevant om hoeveel mensen het gaat, maar om welke mensen het gaat.' Hij krijgt bijval van het Amsterdamse stadsdeel Zuidoost waar een significante groep Roma woont. Etnische registratie heeft voor het stadsdeel geen

SCHOOLVERZUIM

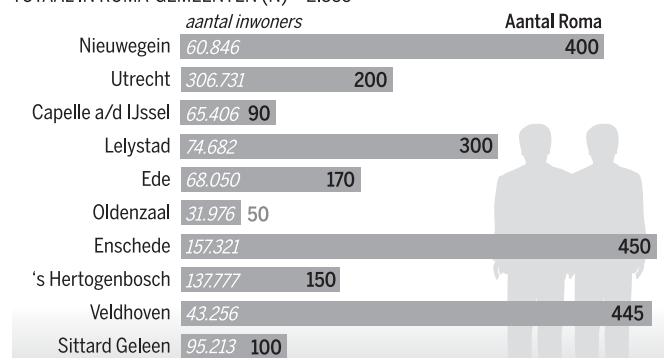
LEERPLICHTIGE ROMA-KINDEREN

BRON: Binnenlands Bestuur

HOEVEEL ROMA GAAT HET OM?

TOTAAL IN ROMA-GEMEENTEN (N) = 2.355

BRON: Binnenlands Bestuur

© B-GRAFIC

BB ZAPP
www.binnenlandsbestuur.nl

GOED + / SLECHT -
in regeerakkoord

LEX SMEETS, WETHOUDER HEERLEN (PVDA):

- + Prima dat gekozen is voor versterking van ov in grensregio's en aansluiting op de HSL over de grens. Dat is belangrijk voor de vitaliteit van onze regio en helpt tegen bevolkingskrimp.
- Bovenmatige bezuiniging op cultuur en kostenverhoging tas-

ten de toegankelijkheid aan. Kunst mag, zeker in een krimpend gebied als regio Parkstad, geen elitezaak worden. Kunst houdt jong en energiek.

THOM DE GRAAF, BURGERMEESTER NIJMEGEN (D66):

- + Positief dat 3000 extra agenten worden beloofd. Alleen heb ik grote twijfels of die er komen.

De politie heeft nu al een gigantisch tekort. Dat gat dichten zal het extra geld opslokken.

- Ik ben niet blij met de invoering van een nationale politie. Dat zal het politiewerk verder van de wijken afbrengen. Veiligheid is vooral een lokale aangelegenheid en moet je niet vanuit Den Haag willen regelen.

Anja hoffmans

ARBEIDSRECHT BEROEPSZIEKTE

Mensen kunnen ziek worden van hun werk. En een bedrijfsongeval zit soms in een klein hoekje. Als er een rechtstreeks causaal verband is tussen de werkzaamheden en de ziekte of het opgelopen letsel, is de overheidswerkgever verplicht tot 100 procent loondoorbetaling tijdens de ziekte.

Als de werkgever niet kan aantonen dat hij voldoende maatregelen heeft genomen om het ongeval of de ziekte te voorkomen, of dat de ambtenaar zelf 'bewust roekeloos' heeft gehandeld, is hij ook aansprakelijk voor alle andere schade van de ambtenaar. Het gaat er om dat de ambtenaar het causale verband met het werk aannemelijk maakt.

De politie-inspecteur wiens taak het onder meer was om de Jachtwet te handhaven en die daarom veel buiten in de natuur werkte, stelde zijn werkgever aansprakelijk toen hij de ziekte van Lyme had opgelopen na een tekenbeet. Voor beschermende kleding werd in de tijd dat de inspecteur de ziekte had opgelopen nog niet gezorgd. De werkgever voerde nog aan dat de inspecteur ook in zijn vrije tijd veel buiten in de natuur was, maar dat argument was van onvoldoende gewicht. De rechter vond het voldoende aannemelijk dat de inspecteur de ziekte tijdens zijn de werkzaamheden had opgelopen.

Hoe zit het bij een psychische ziekte? Is de werkgever aansprakelijk voor de burn-out van zijn werknemer, die stelt dat hij de burn-out heeft opgelopen door de jarenlange, veel te grote werkdruk?

Aansprakelijkheid van de werkgever bij een psychische ziekte wordt veel minder snel aangenomen. Dat is ook wel logisch: de één zal immers beter bestand zijn tegen bijvoorbeeld een hoge werkdruk dan de ander. Bovendien kunnen ook privéomstandigheden een grote rol spelen bij het ontstaan van overspannenheid of een burn-out.

De rechter heeft daarom in geval van een psychische ziekte strengere criteria aangelegd voor aansprakelijkheid van de werkgever. De werkgever is pas aansprakelijk wanneer er sprake is van, objectief bezien, buitensporige werkomstandigheden. Het is dus niet voldoende dat de ambtenaar de werkomstandigheden als buitensporig heeft ervaren. Een tijdelijke onderbezetting en daardoor een hoge werkdruk zal daarom niet snel leiden tot de conclusie dat sprake is van een beroepsziekte.

Zeker van een ambtenaar in een hogere functie mag volgens de rechter worden verwacht dat hij flexibel is en in staat om tijdelijk werk van een ander over te nemen. Als de werkgever bovendien kan aantonen dat hij maatregelen heeft genomen om de werkdruk te verminderen, zal vrijwel nooit worden aangenomen dat de ziekte door het werk is ontstaan.

De ambtenaar die uitvalt op het werk heeft er dus belang bij dat lichamelijke klachten juist niet worden aangemerkt als psychosomatische klachten. Dat maakt het immers veel moeilijker om de drempel van de beroepsziekte te nemen.

Roma-familie in Maarsse

JOYCE VAN BELKOM / H.H.

meerwaarde in het bereiken van kwetsbare groepen. 'In Zuidoost kijken we niet naar de afkomst van mensen, maar naar hun sociale problemen. We proberen voor deze bewoners evenwicht te vinden door het aanbieden van een traject van hulp en advies. Etnische registratie voegt niets toe', legt een woordvoerder van het stadsdeel uit.

VERLEDEN Van de twaalf Roma-gemeenten staan er negen afwijzend tegenover etnische registratie. Zij vinden de groep als geheel belangrijker dan de aantallen. De Roma zelf zitten ook niet op te wachten op deze vorm van adminis-

tratie. 'Als je etnisch registreert, dan ga je sowieso al uit van ongelijkheid. Een paradox, want voor de Grondwet is iedereen gelijk, zegt Michelle Mila van Burik van het Landelijk Romaplatform. Bestuurders die pleiten voor etnische registratie hebben weinig inlevingsvermogen. 'Zouden zij het leuk vinden als hun kind wordt geregistreerd met een letter achter zijn naam vanwege zijn achtergrond? Als een kind niet van de "goede" etniciteit is, dan heeft hij minder kans op school en in de maatschappij. We hebben in het verleden gezien wat daarvan komt. Dat willen we niet opnieuw.' *Kemal Rijken*

GENERAAL PARDON

Veendam is de enige voormalige Roma-gemeente van Nederland. In 1978 ving het Groningse dorp 100 Roma op die middels een generaal pardon in Nederland mochten blijven. Twee jaar later trok ruim de helft van de groep weer weg. De anderen bleven in Veendam en gingen in huizen wonen. Inmiddels zijn ze geassimileerd onder de bevolking. De gemeente ziet hen niet meer als een afzonderlijke groep met problemen.

VERSTENING

Naast het begrip 'Romaklasjes' kent de gemeente Veldhoven het begrip 'verstening'. Het is namelijk de bedoeling dat alle Roma op termijn in stenen huizen wonen. Burgemeester Mikkers: 'Met de woningbouwcorporatie bieden we stenen huizen aan op de kampjes van de Roma. Het is niet meer toegestaan om er een toercaravan bij te zetten. Pasgetrouwde jonge Roma-stellen hoeven ook niet meer te beginnen in een kipcaravan. Dat vinden we niet wenselijk. De Roma zijn daar nu zelf ook achter.'

ANDRÉE VAN ES, WETHOUDER AMSTERDAM (GROENLINKS):

+ Uitstekend dat het nieuwe kabinet de erkenning van diploma's van buiten de EU wil versnellen. Daarmee worden kansen op de arbeidsmarkt vergroot en wordt het integratieproces bespoedigd.

- Slecht is de invoering van een toets waaruit blijkt of de band met Nederland groter is dan de band met andere landen. Hier wordt eigenlijk gevraagd van mensen hun verleden te vergeten. Dat is in mijn ogen echt onmenselijk.